

# de JACHTOPZICHTER

Vakblad van de Nederlandse Vereniging voor Natuurtoezicht

Jaargang 19, no. 4 Juni 2007



**Impressie van de ALV 2007**

NVvN vol nieuwe plannen

**Valwildregeling gehandhaafd**

Duidelijkheid in Noord- en Oost Gelderland

**Komt het goed met het konijn?**

Habitatverslechtering groot probleem

# NEDERLANDSE VERENIGING VOOR NATUURTOEZICHT

Opgericht 8 juni 1911, Partner van de Politiebond A.N.P.V.

## Colofon

**Algemeen secretaris** J. Otter  
Groot Ginkelseweg 2  
6718 SL Ede  
**Telefoon** 0318 - 619 371  
**E-mail** otter.j.nl@solcon.nl

**Administratie** Mieke Lenting  
Olympiamplein 32,  
7552 BL Hengelo  
**Telefoon** 074 - 290 9237  
**Mobiel** 06 - 24 277 178  
**E-mail** miekelenting@natuurtoezicht.nl  
**Bankrekening** 11.57.22.599  
t.n.v. NVvN, Geesteren  
40477951  
**K.v.K.** www.natuurtoezicht.nl  
**Website** www.natuurtoezicht.nl  
**vereniging**  
**E-mail** info@natuurtoezicht.nl



Coverfoto:  
Jaap van de Waerd

### Lidmaatschap en Donaties

Het lidmaatschap van de NVvN staat open voor beëdigde Buitengewoon Opsporingsambtenaren (BOA's) die belast zijn met het toezicht in bos en veld. Contributie € 65 voor gewone leden. Niet-beëdigde toezichthouders kunnen de status van buitengewoon lid aanvragen. Na acceptatie bedraagt hun contributie € 45 jaar, inclusief een abonnement op het vakblad 'de Jachtopzichter'. Opzegging van het lidmaatschap kan slechts geschieden tegen het einde van een verenigingsjaar (=kalenderjaar), mits schriftelijk en met inachtneming van een opzegtermijn van 4 weken.

### Schenken en Legaten

Ook kunt U de N.V.v.N. en haar doelstellingen steunen door middel van schenkingen of legaten.

### Advertenties

Bedrijven of instellingen die in ons geïnteresseerd zijn als doelgroep of die de N.V.v.N. wensen te steunen door plaatsing van een advertentie in ons blad, kunnen inlichtingen hierover krijgen bij de Eindredacteur.

**Kopij voor de september-aflevering  
inzenden vóór 15 augustus 2007**

### Bijdragen van Lezers

Lezers die bijzondere ervaringen hebben gehad en denken dat die voor anderen ook interessant zijn, worden verzocht deze op papier te zetten en aan de redactie te zenden. Ook foto's van bijzondere aard zijn welkom.

### Redactiecommissie:

Eindredacteur:  
J. Beekhuis, Tel: 0481 - 363 342

### Contacten Hoofdbestuur/Veldwaarneming

G.J.J. Dengerink, Tel: 024 - 663 13 39

### Contacten Praktijkvragen, PR en Opleidingen

C.J. van Geel, Tel: 06-55 18 65 42  
E-mail: c.j.wildschut@hetnet.nl

### Contacten Regiopolitie en BOA's/ Actualiteit Groene wetgeving

D.J.W. Saris, Tel: 0543 - 451 183  
Fax: 0543 - 452 678, E-mail: dj.saris@hetnet.nl

### Contacten Afdelingssecretarissen, Leden en Lezers

J. Wansinck, Tel: 0172 - 408 620  
E-mail: wansinck48@zonnet.nl

### Redactie-adres

Postbus 95, 6860 AB Oosterbeek  
Tel: 0481 - 363 342  
E-mail: vakblad-natuurtoezicht@planet.nl

### Vormgeving en Druk:

digidruk VANDENHUL, Groen 13, 6666 LP Heteren  
Tel: 026 - 4720030 Fax: 026 - 4720220  
E-mail: info@digidruk.com

### Jaargang 19 no. 4 Juni 2007

## In dit nummer:

Den Haag Vandaag	2
Actuele bestuurszaken	3
Valwildregeling Noord- en Oost Gelderland gehandhaafd	4
Leerzaam dagje Visserijwetcontrole	6
Impressie van de ALV 2007	8
Komt het nog goed met het konijn?	12

# Voorwoord van de voorzitter



*Het belang van doorgaan en samenwerken  
is groter dan ooit !*

**Beste lezer,**

**Natuurlijk is er sinds het verschijnen**

**van de laatste "Jachtopzichter"**

**binnen uw vereniging weer van**

**alles gebeurd. Het lijkt mij echter**

**goed in dit Voorwoord vooral stil te**

**staan bij de indrukken die ik over**

**heb gehouden van de Algemene**

**Ledenvergadering van 23 juni jl.**

## **Wat een vergadering !**

Voor de middag werden de huishoudelijke punten zonder problemen gepasseerd. De vergadering was blij met de bereidheid van Jaap van de Waerdt om onze nieuwe penningmeester te zijn.

Tijdens de vergadering werd meegedeeld, dat het Hoofdbestuur had besloten Tinus Reitsema en Gerrit Stuiver tot **Lid van verdienste** van onze vereniging te benoemen.

Beiden hebben zij zich gedurende vele jaren belangeloos voor de vereniging ingezet.

## **Nog net op tijd**

Tijdens de openbare vergadering gaf de heer **J.Liezen** van het LOM informatie over de laatste stand

van zaken m.b.t. het voorgenomen opleidingstraject van de "Milieu-BOA's. Hoewel er binnen de groep milieu-BOA's vier verschillende soorten BOA's voorkomen (wij zijn de "groene" milieu-BOA's), werd tijdens de presentatie al snel duidelijk dat de aanwezige leden er niets voor voelden in dit spoor mee in te gaan. Naast het feit dat men in de "milieu-opsporingshoek" terecht zou moeten komen, werden er **grote vraagtekens** geplaatst bij de haalbaarheid van deelname aan de voorziene opleiding: met name tijd en kosten. Ook vreesde men, dat vele particuliere werkgevers dat niet zouden zien zitten.

Tijdens een interventie van de andere gast, **mevrouw A.Schreijer-Pierik**, lid van de CDA-fractie in de Tweede Kamer, werd duidelijk dat er nog geen sprake was van wetgeving die een en ander zou moeten bevestigen. Zij suggereerde zo snel mogelijk een A-viertje aan de Kamer te sturen, waarin het standpunt van ons terzake zou worden weergegeven.

Van **werkgeverszijde** benadrukte de heer S.van Voorst tot Voorst (directeur van het Nationaal Park de Hoge Veluwe) dat hij er ook niets voor voelde aan zo'n zwaar opleidingstraject medewerking te verlenen.

Onze Algemeen-secretaris Jan Otter staat in zijn verslag op de middenpagina uitvoerig stil bij deze ontwikkelingen.

Duidelijk is wel weer, dat er de komende maanden wederom flink gewerkt zal moeten worden om de ontwikkelingen beter te laten sporen met de draagkracht van onze leden.

Op 11 juli aanstaande wordt er een extra HB+-vergadering gehouden om een marsroute uit te stippelen.

## **Kwaliteit leveren**

Het moet duidelijk zijn, wij zijn er altijd al voorstander van geweest, ook samen met andere partijen, kwaliteit van handhaving in het landelijk gebied te leveren. Een goede opleiding hoort daar uiteraard bij. Daarbij zal echter gezocht dienen te worden naar **maatwerk**. Ook zal er overleg met de werkgevers dienen plaats te vinden. Verder zal er sprake dienen te zijn van niet ter discussie staande samenwerking met de politie en van het kunnen gebruiken van de middelen die noodzakelijk zijn voor het uitoefenen van ons werk. Gelukkig meldde de heer Liezen, dat hij de bijeenkomst vooral ook heeft willen gebruiken om er achter te komen hoe belanghebbende partijen tegen deze ontwikkelingen aankijken en dat hij daartoe goed wilde luisteren. Wij moeten het, samen met anderen, goed weten te vertellen.

Tot de volgende keer,

Uw voorzitter,  
Herman Kemperman

# Rubriek “Den Haag Vandaag”

## BOA-platform

Vanuit het BOA-platform kunnen we melden, dat men in Den Haag bezig is met allerlei zaken, die zich voordoen rond het nieuwe in te voeren *BOA-insigne*. Momenteel gaat het o.a. om de vragen: “*Wie gaat het insigne produceren en hoe gaat het verspreid worden?*” Er wordt momenteel over gedacht om de werkgever een aanvraag te laten doen aan het ministerie van Justitie. Op dit ministerie wordt dan een en ander gecontroleerd en na akkoordbevinding wordt de producent en / of leverancier ingelicht die voor verzending inclusief factuur zorgdraagt. Ook denkt men er over om een communicatietraject op te zetten om de nodige bekendheid te geven aan het instituut Buitengewoon Opsporingsambtenaar en het toekomstige BOA-insigne.

Dat het invoeren van zo’n insigne niet vanzelfsprekend is, blijkt uit het feit dat er een ministeriële regeling wordt voorbereid op het Ministerie van Justitie waarin wordt uitgewerkt welke categorieën Buitengewoon Opsporingsambtenaren van het dragen van dit insigne worden uitgezonderd. Verwacht wordt dat er binnenkort meer duidelijkheid komt. Het is de bedoeling dat het BOA-platform in de eerste helft van juni over de stand van zaken is ingelicht.

### Visiedocument Buitengewoon Opsporings Ambtenaar (milieu)

De procedure rond het Visiedocument loopt nog. Nog niet alle partijen in het overleg hebben voor akkoord getekend, maar dat is een kwestie van korte duur naar men verwacht. Toch worden er al stappen gezet om tot effectuering te komen. Zo is men druk doende met de ontwikkeling van de toekomstig vakgerichte cursussen. De werkgroep die o.a. de “*bijspijker cursus*” heeft ontwikkeld heeft haar voorbereiding beëindigd. Thans wordt gewerkt aan het ‘warmdraaien’ met twee *Pilot*-cursussen.

Deze worden gehouden in *mei en juni*. Als deze fase is afgerond en de ervaringen bekend zijn, wordt eerst overleg gevoerd met de deelnemende partijen in het LOM, waarna men wil komen tot een definitieve vaststelling van de inhoud van de cursus. Uiteindelijk wil men dat deze cursus(sen) op 1 januari 2008 gaan starten. Vanuit onze vereniging houden we een vinger aan de pols en we proberen zelfs een betrokken opleidingsdeskundige voor onze A.L.V. uit te nodigen. Vanuit het Functioneel Parket wil men, voor zover dit nog niet bekend is geworden, alle werkgevers op de hoogte brengen van de a.s. wijzigingen omtrent opleidings- en bekwaamheidseisen.

### Wijziging Besluit Buitengewoon Opsporingsambtenaar

Het visiedocument ligt ook ten grondslag aan de a.s. wijzigingen van het Besluit Buitengewoon Opsporingsambtenaar. Over deze a.s. wijziging heeft reeds afstemming plaatsgevonden met de Directie Wetgeving, het Functioneel Parket en het Parket Generaal.

In deze wijziging wordt het BOA-insigne omschreven als “*het onderscheidingsteken als bedoeld in artikel 26a van dit besluit*”.

Artikel 16 krijgt een lid 3, waarin wordt omschreven dat Onze Minister aanvullende bekwaamheidseisen kan stellen waaraan een persoon dient te voldoen alvorens hij de akte van opsporingsbevoegdheid krijgt. Ook komen er wijzigingen / verschuivingen m.b.t. de verantwoordelijkheden van de toezichthouder en de direct toezichthouder.

Ik wens een ieder een mooie zomer toe en -indien van toepassing- een geslaagde vakantietijd.

Ben Tamminga



## Van harte proficiat

Begin mei jl. ontvingen wij bericht dat onze oud- voorzitter **mr R.S. Croll** bij Koninklijk Besluit met ingang van 1 mei is benoemd tot voorzitter van het gerechtshof van de rechtbank Zwolle- Lelystad.

De plechtige installatie heeft op donderdag 24 mei te Zwolle plaatsgevonden tijdens een buitengewone openbare terechtzitting.

Wij wensen onze oud- voorzitter en Erelid NVvN veel succes met deze prachtige benoeming.

Eindredactie

# Actuele bestuurszaken

Op het moment van dit schrijven, aan de vooravond van de Game Fair, zit ik de afgelopen maanden te overdenken.

En dan merk ik op dat je er als secretaris (of als ander bestuurslid) pas echt achter komt wat er allemaal speelt binnen onze vereniging. Ook zie je dan pas hoeveel mensen er actief zijn binnen en buiten het bestuur. Behalve het Dagelijks bestuur kennen we uiteraard binnen de vereniging ook het Hoofdbestuur en bovendien nog extra vergaderingen met het Hoofdbestuur aangevuld met de voorzitters dan wel secretarissen van de afdelingen, de zogenaamde HB+ vergaderingen.

Al met al toch in totaal 10 vergaderingen per jaar in Maarsbergen en Ede. Uw vertegenwoordigers uit bijvoorbeeld Zeeland of Friesland zitten dan, zonder files, al gauw op een avond 4 (!) uur achter het stuur om ook uw belangen en die van uw eigen afdeling in te brengen. De laatste vergadering in Maarsbergen kende ook weer een volle agenda, waaronder de voorbereiding van de ALV op de Hoge Veluwe, en uw voorzitter Herman Kemperman kon de vergadering dan ook pas sluiten om 10 voor half 11 waarna menigeen nog een aantal uren autorijden voor de boeg had. Voorwaar een opgave.

## Commissies

Dat de geluiden uit de afdelingen voor ons als DB en HB belangrijk zijn blijkt wel uit de enorme regionale verschillen in de omgang en de aansturing van de groene BOA's. Berichten over mooie projecten in de ene afdeling worden afgewisseld met tegenslag in weer een andere afdeling. In de ene politieregio is een groene BOA een welkome en deskundige aanvulling voor de politie en in een andere regio ziet men de BOA als een "blok aan het been".

In de vorige "Jachtopzichter" kon u lezen over de ideeën van uw bestuur en een aantal leden om zogenaamde commissies te vormen die actief met een bepaald onderwerp aan de slag kunnen. Één van de commissies zou zich dan bezig kunnen houden met het promoten van goede voorbeelden in regio's waar één en ander niet goed loopt. Ideeën zijn er wel, actieve leden ook, denk aan de schietcommissie, de voorlichtingsstand en allerlei activiteiten in de afdelingen. Maar we komen nog handen en voeten tekort voor de commissies. De afdelingsbesturen gaan op zoek naar leden die iets willen betekenen en we hopen op een positieve respons.

## Media

Dat we als vereniging serieus genomen worden is afgelopen periode wel gebleken rondom de mediabelangstelling voor de bewapening van boswachters en jachtopzichters. Het secretariaat werd bestookt met vragen en verzoeken om interviews. Men wist onze vereniging dus te vinden als het gaat om de positie van de groene BOA. Aan ons de gelegenheid

om gebruik te maken van dergelijke kansen om onze standpunten te kunnen verkondigen. We hebben geprobeerd om de rode draad in onze doelstellingen uit te dragen, namelijk de belangenbehartiging voor onze leden. Waaronder de BOA goed uitgerust zijn werk laten doen en daar hoort een passende bewapening bij. Een aantal leden heeft op ons verzoek deelgenomen aan interviews en reportages rondom dit onderwerp en dit ging ze goed af. Wel bleek dat de regionale zenders vaak een interview willen met een jachtopzichter uit die regio en daarom is er een verzoek naar de afdelingsbesturen gegaan om per afdeling een aantal 'welbespraakte' leden te benaderen die in voorkomende gevallen op verzoek van het bestuur met de pers het veld in willen.

## Voorlichting.

Inmiddels is de nieuwe folder van de vereniging in omloop en op de Game-fair zijn er vele meegenomen. Voor wat betreft de site; dit had meer voeten in aarde dan wij hadden voorzien. Inmiddels is deze echter ook nagenoeg gereed en we hopen dat onze leden hier veel gebruik van gaan maken. Duidelijk is wel dat bijna iedereen die informatie zoekt, dit in eerste instantie op het internet gaat halen. Hopelijk dat de informatie op de website ook nieuwe leden en donateurs zal opleveren.

## Zweethondenlijst

Bij deze 'Jachtopzichter' treft u de nieuwe zweethondenlijst van de Stichting Zweethonden Nederland aan. Een serieuze lijst, want de zweethondengeleider en zijn hond moet aan vastgestelde eisen voldoen voordat hij op de lijst geplaatst kan worden. Wat dat betreft heeft het zweethondenwerk een professionaliseringsslag gemaakt. Als u over internet beschikt is het zeker de moeite waard om even een kijkje te nemen op de site van de stichting, [www.zweethonden.nl](http://www.zweethonden.nl). Mocht u niet over internet beschikken dan kent u misschien een familielid of collega die u een en ander op internet kan laten zien, waaronder ook onze nieuwe site [www.natuurtoezicht.nl](http://www.natuurtoezicht.nl).

Jan Otter  
Algemeen secretaris

# Ministers pal achter BOA's en politie

## Regeling in regio Noord- Oost Gelderland blijft van kracht

**In de politiedistricten Achterhoek en IJsselstreek van de regio Noord- en Oost Gelderland is per 1 maart dit jaar een nieuwe valwildregeling van kracht. De regeling was nog maar net ingevoerd of de pers stortte er zich massaal op. Zowel de regionale dagbladen als de landelijke pers maakten melding van deze, in de ogen van de dierenbescherming, dieronvriendelijke regeling. Het liep zelfs zó hoog op, dat er door het 2<sup>e</sup> Kamerlid Thieme van de Partij voor de Dieren aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit schriftelijk vragen werden gesteld over de opvang van verkeersslachtoffers onder in het wild levende dieren in relatie tot deze nieuwe valwildregeling.**

In de genoemde politiedistricten vinden jaarlijks vele verkeersongevallen met reeën plaats en op de Veluwe komen daar de herten, damherten en wilde zwijnen nog eens bij. Deze ongevallen worden door de politie behandeld waarbij het kadaver door de dierenambulance werd opgehaald. Reeën die ten gevolge van het ongeval gewond waren, werden uit hun lijden verlost met behulp van het dienstpistool. Echter er werd ook vaak de hulp van de jachtopzichter ingeroepen. Het doden van een aangereden ree, wild zwijn of hert is niet iets dat iedere diender in de vingers heeft, laat staan dat het huidige dienstpistool en de gebezigde munitie daar uitermate geschikt voor is. Een reden voor veel politiemensen om dit niet zelf te doen maar over te laten aan de ervaren jachtopzichter. Het gedode dier werd dan vervolgens weer door de Dierenambulance afgevoerd. Tot zover niets aan de hand zou je zeggen. Maar waarom dan toch een nieuwe regeling?

Indien u wordt geconfronteerd met gevlucht gewond grofwild, dan kunt u een beroep doen op een erkend SZN nazoekteam.

Belangrijk is dat u de plaats waar het dier gewond is geraakt goed markeert en het spoor niet vertrappt. Meer informatie kunt u vinden op [www.zweethonden.nl](http://www.zweethonden.nl)

Een nazoekteam bestaat uit een deskundige hondenleider met een gespecialiseerde zweethond en is getraind in het opsporen van gewond grofwild.

Deze lijst wordt mede ondersteund door:



Vereniging het Reewild



Vereniging het Veluws Hert



Spreekt het werk van Stichting Zweethonden Nederland (SZN) u aan en wilt u ons ondersteunen, dan is uw gift van harte welkom!

Bankrekeningnr: 11.43.49.215 t.n.v. SZN, Apeldoorn

Vakmanschap voor veiligheid van mens en dier



Arfman Hekwerk b.v.  
Ondernemersweg 15  
7451 PK HOLTEN  
Tel.: (0548) 36 29 44  
Fax: (0548) 36 50 42  
[www.arfman.nl](http://www.arfman.nl)

### BELEMMERINGEN

Wettelijk gezien was er een aantal belemmeringen.

De dierenambulance is niet bevoegd om dode beschermde inheemse dieren te vervoeren; de jachtopzichter is niet altijd bevoegd om zijn jachtwapens op de plek van de aanrijding voorhanden te hebben en/of te gebruiken; de wettelijke aansprakelijkheid was niet geregeld en er was geen aanwijzing gedaan op grond van de Flora- en faunawet door Gedeputeerde Staten van de Provincie Gelderland.

### VALWILDVERLOF

Nu, met de invoering van de nieuwe werkwijze, is voldaan aan de wettelijke bepalingen op grond van de Flora- en faunawet en de Wet wapens en munitie.

Uw specialist in:

Preventie wild

- WEGU
- WEGU
- Duftal

Faunavoorsie

- ontwerp
- wildro
- wildtur
- wildpa

Hekwerken

- lands
- indust
- paneel

De jachtopzichters die aan de uitvoering van de nieuwe regeling deelnemen zijn in het bezit gesteld van een zogenaamd "Valwildverlof". De afgifte van dit verlof is mogelijk geworden op grond van de Circulaire Wapens en Munitie 2005. (Zie hiervoor de Circulaire onder punten 5.7 en 5.8) De deelnemende jachtopzichters en grofwildjagers zijn door de afdeling Bijzondere Wetten van de Politieregio Noord- en Oost Gelderland in het bezit gesteld van een dergelijk verlof. Door Gedeputeerde Staten van de Provincie Gelderland is op grond van artikel 67 van de Flora- en faunawet een aanwijzing gedaan waardoor men bevoegd is om bijvoorbeeld een gewond ree te doden, maar ook als het gevlucht is om het na te zoeken op die terreinen waar men niet bevoegd is. De wettelijke aansprakelijkheid wordt in ieder geval gedekt als de WA-jachtverzekering via de KNJV is afgesloten. De valwildverlofhouders zijn via de Fauna Beheer Eenheid in Gelderland verzekerd tegen ongevallen.

### GEEN VRIJBRIEF

In de nieuwe regeling wordt er geen gebruik meer gemaakt van de diensten van de dierenambulance. De valwildverlofhouders zorgen zelf voor het transport, afvoer en registratie van het valwild. Zij zijn hier bevoegd voor en niet de dierenambulance. Artikel 14 van het Besluit Vrijstelling beschermde dieren plantensoorten geeft geen "vrijbrief" om maar rond te zeulen met gewonde of zieke inheemse beschermde dieren. Deze moeten binnen 12 uur na aantreffen worden overgedragen aan een bevoegd opvang- en verzorgingsadres. Ten aanzien van voor het vervoer van zieke of gewonde reeën, edelherten, damherten of wilde zwijnen is bepaald dat er eerst melding moet worden gemaakt bij het betrokken politiekorps en dat het vervoer slechts mag plaatsvinden door een door de politie aangewezen vervoerder.

### BRIEF MINISTERS

De Ministers schrijven in hun brief, kenmerk DN.2007/851 van 15 mei 2007, in antwoord op de vragen van het 2<sup>e</sup> Kamerlid Thieme, dat de Politie en de Wildbeheereenheden bevoegd zijn om afspraken te maken over het doden en of vervoeren naar de opvang van in het verkeer gewond geraakte beschermde inheemse dieren. Wildbeheereenheden zijn deskundig om de afweging te maken of een gewond dier of achtergebleven jong voor opvang en rehabilitatie in aanmerking komt. Het



uitgangspunt moet zijn dat dieren snel en verantwoord terug moeten keren naar de natuur. De Ministers vinden het werk dat door de Dierenambulances wordt verricht waardevol. Een landelijke subsidie aan de dierenambulances past echter niet in het overheidsbeleid. De overheid steunt de opvang van in het wild levende dieren niet financieel omdat het beleid gericht is op bescherming van populaties van in het wild levende soorten en niet op individuele dieren. Er is wel geld beschikbaar gesteld aan de Vereniging Opvangcentra Niet-gedomesticeerde Dieren met als doel het ontwikkelen van een kwaliteitsprotocol voor de opvang van wilde inheemse dieren.

Uit de antwoorden van de Ministers moge duidelijk zijn dat zij pal achter de nieuwe valwildregeling staan. Een steun in de rug voor de jachtopzichters die bij nacht en ontij op pad worden gestuurd om een gewond dier zo snel mogelijk op een humane manier uit het lijden te verlossen.

Willem Saris.

# Leerzaam dagje Visserijwetcontrole

Op woensdag 7 maart 2007 was ik, na een cursusochtend voor de Visserijwet en nog wat aanverwante wetgeving die je in combinatie hiermee tegenkomt, aan het surveilleren en controleren met een groepje studenten van de Academie Politie Amsterdam Amstelland, kortweg de APAA.

Wij surveilleerden in de omgeving van het Amsterdam-Rijnkanaal, het IJ en de electriciteitscentrale te Diemen (daar waar ik vorig jaar tijdens de milieuestafette een stroper met fuiken na enig zoekwerk kon schaken.)

## Waarneming

Toen ik vanaf de afslag Zeeburg de nieuwe brug naar de nieuwbouwwijk IJburg over reed, zag ik in een flits een viskotter liggen in het gedeelte water links naast de brug wat behoort tot het Buiten IJ (IJsselmeer).

In september 2005 had ik in die omgeving van een beroepsvisser twee grote visfuiken (beiden ongeveer 15 meter lang) in beslag genomen, omdat hij deze daar illegaal had geplaatst.

Omdat ik op de brug op dat moment verder geen activiteiten zag, zijn wij doorgereden over IJburg naar de achterzijde, waar een nieuwe weg vanuit IJburg aansluit op het terrein van van de NUON-centrale te Diemen. De surveillance vervolgde zich langs het Amsterdam-Rijnkanaal, terug richting Zeeburg.

Na een laatste controle langs een stukje kanaal reden wij terug over de oude Diemerzeedijk.

Op dat moment zag ik in de verte op het water gelegen aan de andere zijde van de brug, thans gemeentewater van Amsterdam en geen IJsselmeerwater meer, een klein bootje varen met een man in een geel oliepak aan. Duidelijk een beroepsvisser, die voer in de richting van de viskotter in het Buiten IJ.

Omdat ik verwachtte dat dit dezelfde beroepsvisser was waarvan ik in 2005 die grote fuiken in beslag had genomen leek een nadere controle wel op zijn plaats.

## Controle viskotter

Snel omgereden en bij de oude rioolzuivering van Amsterdam-oost, waar de viskotter inmiddels lag aangemeerd, (ongeveer 20 meter vanaf de oever) de personen op de viskotter aangeropen. Toen de bijboot aan de oever kwam ben ik, (en 2 collega's) aan boord gegaan om een nadere controle in te stellen.

Hieruit bleek het volgende;

- de 3 aanwezige vissers konden geen van allen een akte tonen
- evenmin een publiekrechtelijke visvergunning IJsselmeer

- ook geen publiekrechtelijk visvergunning IJsselmeer of anderszins een schriftelijke toestemming
- in gesloten tijd had men een kist met snoek aan boord tussen de 70 en 100 cm
- er was ondermaatse baars en snoekbaars aanwezig in de kisten

Kortom, er klopte nogal e.e.a. niet. De snoeken, die net tevoren kennelijk waren uitgesorteerd leefden nog en zijn door ons in hetzelfde water teruggezet (zoals voorgeschreven in het reglement minimummaten en gesloten tijden) een drietal kwam bovendrijven, die hebben het m.a.w. dus niet gehaald. Toen de kist leeg was, lag de bodem helemaal vol met kuit. Goed dat er een gesloten tijd is zeg maar !

## Controle op het water

Tevens heb ik van de vissers gevorderd mij te tonen wat zij aan vistuig verder nog uit hadden staan. Hieruit bleek dat er vanuit het Buiten IJ (IJsselmeer) een staand wand stond met 2 drijvers, dat liep onder de brug van IJburg het gemeentewater in alwaar een grote lus liep die, zeg maar de gehele brug afsloot, en dan weer terug het



Buiten IJ op tot aan de oever, naar schatting 1500 meter staand wand! Deels in vergund water en deels in niet vergund water, en dus visstroperij (door de beroepsvissers) met beroepsvistuigen .

Het water aldaar is ondiep, en gelet op de warme winter en het mooie weer, visten de mannen op laag water omdat de vis daarheen trekt om te paaien, en gelet op de vele kisten karper, brasem, voorn, platvis en de roofvissen, niet bepaald zonder succes.

Voor alle strafbare feiten is natuurlijk (onverkort) proces-verbaal opgemaakt.

Voor de aanwezige studenten was het in ieder geval een speciale en leerzame dag geweest, waarvan ik hoop dat ze met de opgedane kennis in de praktijk ook eens om zich heen kijken naar dit soort zaken.

Alex D.A. van der Velden

Jachttopzichter / BOA  
Agent van Politie /  
Visserijwetspecialist



# Er is iets veranderd met de komst van de Vispas



Het blijkt dat er in de praktijk nogal wat onduidelijkheden zijn.

Dat bleek uit diverse reacties die

ik op het eerste artikel over de

Vispas heb ontvangen.

Mijn advies aan de groene BOA's

is vooral eerst onderling eens goed

af te stemmen over de aanpak van

controles aan de waterkant.

En vooral één lijn te trekken bij de handhaving, omdat er anders bij "de klant" een wel heel onprofessioneel beeld ontstaat. Het valt mij op dat er zelfs in officiële politiebroschures nog wordt aangegeven dat de Vispas in de plaats is gekomen is van de sportvisakte. U heeft in het vorige artikel kunnen lezen dat dit beslist niet het geval is.

Komt deze onduidelijkheid mede voort uit de voorlichting en publicaties van Sportvisserij Nederland? Zij promoten de Vispas nogal fors en het gevaar bestaat dat de lezer van de brochures in de veronderstelling is gebracht dat de Vispas de opvolger is van de sportvisakte.

Nog meer voorlichting zal nodig zijn, maar dan ook heel duidelijke!

Sportvisserij Nederland zelf is een overkoepeling van allerlei visrechthebbenden in een bepaalde regio die tegen betaling een op naamgestelde Vispas uitgeven voor wateren zoals aangegeven in het bijbehorende boekwerk.

Samenvattend is de Vispas dus een schriftelijke toestemming van de visrechthebbende.

## GEEN WETTELIJKE BASIS

Voor alle duidelijkheid ; een wettelijke basis voor de Vispas is er niet, want in de Visserijwet komt het woord Vispas niet voor. In artikel 21 wordt alleen gesproken van een schriftelijke toestemming van de visrechthebbende.

Oók een "ouderwetse" vergunning, afgegeven door een particuliere of een andere visrechthebbende, valt nog steeds onder artikel 21 van de Visserijwet.

Sportvisserij Nederland is eigenlijk niets meer of minder dan verzameling van diverse visrechthebbenden (meestal visclubs) die in de vorm van een Vispas (met het daarbij horende boekwerk) een schriftelijke toestemming (vergunning) geven aan een met naam genoemde persoon voor een beperkte periode.

## DE SANCTIES

Een zaak waar de groene BOA even goed aandacht aan moet besteden zijn de vele veranderingen t.a.v. de sancties. Mijn advies is dit met de collega's tijdens een bijeenkomst met de regiopolitie eens goed door te nemen.

Hier alvast even de meest opvallende wijzigingen per 1 januari jl.:

Vervallen zijn de feiten H642, H644 en H646 (dit zijn de feiten waarin gesproken werd over de sportvisakte en de schriftelijke vergunning)

Hiervoor zijn in de plaats gekomen:

### Documenten binnenvisserij

- De binnenvisserij uitoefenen met **vistuigen**, anders dan één of meer hengels of één of meer peuren, zonder een geldige akte te kunnen tonen, met

**H643a-** een vistuig

**H643b-** twee of meer vistuigen

- De binnenvisserij uitoefenen **zonder schriftelijke toestemming** van de rechthebbende op het visrecht van dat water, met

**H645a-** één of twee hengels

**H645b-** een peur

**H645c-** meer dan twee hengels

**H645d-** twee of meer peuren of met andere toegestane vistuigen

- De binnenvisserij uitoefenen of plegen uit te oefenen en niet op **eerste vordering van een opsporingsambtenaar** ter inzage afgeven

**H647a-** een geldige akte en of schriftelijke toestemming (bij vistuigen, anders dan één of meer hengels of peuren )

**H647b-** een schriftelijke toestemming (bij een of meer hengels of peuren)

**H647c-** de huurovereenkomsten en andere bescheiden

Bij al deze overtredingen staan geen sanctiebedragen vermeld.

Bij het opmaken van een proces-verbaal is eigenlijk alleen artikel 21 van de Visserijwet van belang.

Bij het vissen met beroepsvistuigen moet men ook artikel 10 gebruiken.

## Afstemming

Afsluitend is mijn advies een goede studie te maken van alle wijzigingen. Er is altijd wel een collega of politiemann die de fijne knepen inmiddels kent. En voer vooral een eenheidsbeleid bij de handhaving.

Veel succes bij de controles aan de waterkant.

Jaap Wansinck

# Algemene Ledenvergadering NVvN 2007

## Hoogtepunten uit het ochtenddeel

*Afgelopen zaterdag, 23 juni, vond de Algemene Leden Vergadering 2007 van de NVvN plaats, wederom in het goed gevulde Restaurant de Koperen Kop te Otterlo. Hier leest u een verslag van het besloten ochtendprogramma. Hiernaast informeert onze secretaris Jan Otter u, over de eneroverende discussie die 's middags plaats vond. Om alvast op de zaken vooruit te lopen: onze gasten - Jan Liezen van de politie- academie en Annie Schreijer-Pierik, welbekend Tweede Kamerlid voor het CDA - zwingelden een vruchtbaar gesprek aan over de nieuwe BOA- opleiding. Waardoor we aan het einde van de middag van een succesvolle vergadering en een hoopvol resultaat voor de toekomst mochten spreken.*

Maar laten we beginnen bij de opening van het besloten (ochtend)gedeelte. Voorzitter Herman Kemperman heette de aanwezigen van harte welkom. Het verhaal dat hij aan het begin van de ALV had willen houden - over hoe de NVvN uw belangen behartigt en dat het bestuur aangestuurd moet worden door de leden - besluit hij te laten varen, want dat is in het afgelopen jaar regelmatig aan bod gekomen. In plaats daarvan spreekt onze voorzitter de wens uit een goede vergadering tegemoet te zien en gaan we over tot het eerste agendapunt van de dag: het herdenken van de leden die in het afgelopen jaar zijn overleden. Met een respectvolle stilte, waarbij de zaal als één man opstaat en het hoofd buigt, worden de overledenen geëerd. Het is verleidelijk om u volledig te informeren, maar dit verslag is niet bedoeld als integrale weergave van de vergadering. Ik ga dan ook niet bij ieder punt stilstaan, maar geef u de hoogtepunten en het nieuws dat aan bod kwam. Voor een compleet verslag kunt u natuurlijk de notulen opvragen bij het secretariaat.

### LEDEN VAN VERDIENSTE

Vrijwilligers zijn de drijvende kracht achter onze vereniging. Vrijwilligers, zoals **Tinus Reitsema**, die jarenlang onze financiële zaken perfect regelde. Of Gerrit Stuiver, die als HB lid voor de afdeling Friesland altijd bescheiden maar duidelijk aanwezig was op vergaderingen. Tinus volbracht zijn taken als landelijke penningmeester met evenveel nuchterheid als passie. Nuchtere cijfers en passie voor de groene BOA en het behartigen van zijn belangen. **Gerrit Stuiver** werd perfect gekarakteriseerd als 'integer en prettig aanwezig, een organisatietalent'. Een man met hart voor de zaak die op een "smoute" (Fries voor ; op zijn eigen) manier verhalen kan vertellen over zijn dienstjaren. Beide heren zijn benoemd tot Lid van Verdienste en bedankt voor hun inzet met een bloemetje, een oorkonde en een cadeau.



### JAARVERSLAGEN IN EEN NOTEDOP

Met het afscheid van Tinus en Gerrit heten we tegelijkertijd nieuwe bestuursleden welkom. **Friso Harinxma** neemt de taken van Gerrit waar, totdat er een nieuw HB lid voor de afdeling is gevonden. **Jaap van de Waerdt** wordt geïnstalleerd als de nieuwe penningmeester van de vereniging. Jaap is al enige tijd actief als ad- interim penningmeester en staat nu al bekend als een zeer capabel persoon, die ons waar nodig bij de les houdt ten aanzien van onze Statuten en het Huishoudelijk reglement. Daarnaast heeft de afdeling Noord Holland een nieuw HB- lid voorgesteld: **Peter Klufft**, de man die ook al actief is als penningmeester van de afdeling. Hartelijk welkom aan de nieuwe bestuursleden! Onze secretaris Jan Otter presenteerde zijn jaarverslag -waarvan u een exemplaar kunt opvragen bij het secretariaat - en Jaap van de Waerdt leidde de aanwezigen door het financiële jaarverslag 2006 en de begroting voor 2007. Naar aanleiding van de verslagen kwam uit de zaal het verzoek om meer informatie over het **nieuwe BOA- insigne**. Voorzover nu bekend is,



wordt het insigne vanaf september ingevoerd en is het dragen ervan (voor BOA's in uniform) verplicht vanaf januari 2008. Elke BOA krijgt (op aanvraag door zijn werkgever) twee stoffen en twee metalen exemplaren uitgereikt, waarvan de laatste met een magneet bevestigd kan worden.

### WEBSITE EN FOLDER

In de afgelopen weken zijn de nieuwe folder en de nieuwe website van de NVvN gelanceerd. Het bestuur verwacht dat deze nieuwe media een vooruitgang betekenen voor de vereniging en tijdens de ALV kwamen er ook niets dan **positieve reacties** over het nieuwe ontwerp en de invulling. We zijn natuurlijk nog niet klaar. Zo krijgt de website een apart ledengedeelte, waar alle leden in een forum met elkaar kunnen praten over actuele gebeurtenissen, de wetgeving etc. Kijkt u alvast op [www.natuurtoezicht.nl](http://www.natuurtoezicht.nl) voor een eerste indruk en bestel desgewenst folders en antwoordkaarten (voor zowel nieuwe leden als donateurs) bij uw secretariaat ([secretariaat@natuurtoezicht.nl](mailto:secretariaat@natuurtoezicht.nl)). Als u nieuws, ontwikkelingen, plannen, ideeën of gebeurtenissen hebt, die u met uw collega's wilt delen, dan mail of bel uw verhaal door naar het secretariaat. Elke aanvulling op de website is van harte welkom!



### DONATEURS, JUBILEUM EN RONDVRAAG

Onze nieuwe penningmeester presenteerde zijn cijfers en ideeën met verve. Om een aantal opvallende punten te noemen: de jaarlijkse reservering van € 5.000,- voor het **NVvN 100-jarige jubileum in 2011**, zodat we dit heugelijke feit straks in stijl kunnen vieren. En het informeren van onze **donateurs** over regionale activiteiten om deze gulle gevers meer bij de vereniging te betrekken, waarvoor de afdelingen een budget ter beschikking krijgen. U hoort het: er zijn genoeg plannen en initiatieven om onze vereniging ook in 2007 – 2008 te laten groeien en bloeien. Het besloten gedeelte verliep vlot en werd ruim om tijd afgerond, waardoor we twee hele plezierige uurtjes doorbrachten met bijpraten in de buitenlucht (zonder de voorspelde regen en met een heerlijk zonnetje) en het genieten van een perfect verzorgde lunch. Graag tot volgend jaar!

Mieke Lenting

## Impressie van het middagprogramma

*Het middagprogramma van onze ALV verliep geheel anders dan verwacht. Het programma zou bestaan uit een presentatie van de nieuwe opleidingsplannen voor de BOA door de heer **J. Liezen** van de politieacademie en een open debat met 2<sup>e</sup> Kamerleden, waaronder mevrouw Schreijer-Pierik.*

De heer J. Liezen, werkzaam bij de politieacademie, presenteerde de plannen omtrent het nieuwe opleidingstelsel voor de **milieu- BOA**. Zoals inmiddels bekend valt ook de functiegroep flora- en faunabeheerder onder de groep van milieu- BOA's in het nieuwe stelsel van opleidingen. Bijzonder in dit voorstel is dat het 5- jaarlijkse Cito- examen voor de BOA komt te vervallen en dat in plaats daarvan een opfriscursus en een **permanente her- en bijscholing** komt. En daar ontstond tijdens de presentatie van de heer Liezen commotie in de zaal. Commotie over het feit dat het aantal studiebelastingsuren voor de BOA drastisch zal gaan stijgen in dit nieuwe stelsel. Aanzienlijk meer dan de hoeveelheid uren die het nu 5- jaarlijkse BOA- examen vergt. Dit, in combinatie met het nieuwe leersysteem waarbij de computer en een internetverbinding noodzakelijk is, riep al zoveel vragen op dat de presentatie van de heer Liezen stokte. Onze voorzitter, Herman Kemperman, gaf vervolgens **mevrouw Schreijer-Pierik**, 2<sup>e</sup> Kamerlid voor het CDA het woord om te reageren om de voorstellen en het commentaar vanuit de zaal.



### ACTIE ONDERNEMEN

Mevrouw Schreijer-Pierik gaf vervolgens aan dat wat haar betreft de voorstellen voor het nieuwe opleidingstelsel duidelijk een stap té ver is. Zeer zeker voor de functiegroep flora- en faunabeheerder, dus de leden van onze vereniging. Zij gaf te kennen dat haar fractie daar ook zeker niet mee in zou stemmen en aangezien het voorstellen zijn en nóg geen wet, is het nog niet te laat om actie te ondernemen.

De heer **S. van Voorst tot Voorst**, directeur van het Nationale park de Hoge Veluwe, en als zodanig o.a. werkgever van BOA's, was ook in de zaal aanwezig en gaf aan dat wat hem betreft de voorstellen véél te ver gaan. Een goede scholing en permanent bijblijven prima, maar dan wel met een acceptabele tijdsinvestering en niet de hoeveelheid uren die nu op tafel liggen.

In de komende tijd zal hij in gesprekken met diverse werkgevers van BOA's, waaronder de Federatie particulier grondbezit, dit standpunt uitdragen.

## AANPASSING TOEGEZEGD

Al met al werd het een zeer levendige discussie die echter in goede harmonie verliep. De heer Liezen gaf duidelijk te kennen dat er wat hem betrof ruimte was om te kijken in hoeverre er voor de functiegroep flora- en faunabeheerder een aangepast lesprogramma kan komen. De vereniging zal hiervoor wel met **concrete voorstellen** moeten komen.

Mevrouw Schreijer-Pierik gaf aan op politiek niveau de discussie te gaan volgen en de vereniging te steunen in de komende periode om te komen tot acceptabele opleidingseisen.

De middag werd vervolgens door onze voorzitter afgesloten waarbij aan onze gasten, de heer Liezen en mevrouw Schreijer- Pierik, als dank voor hun aanwezigheid en inbreng een relatiegeschenk werd overhandigd in de vorm van een sepia van Hans Bulder. Al met al een geslaagde middag die in een prettige sfeer verliep.

Naar aanleiding van het middagprogramma is onmiddellijk een **extra HB-vergadering** uitgeroepen. We hebben op de ALV aangegeven hoe het niet moet en zullen nu antwoord moeten geven op de vraag van de heer Liezen hoe de opleiding er dan wél uit moet zien. Hier zal uw Hoofdbestuur zich voor de vakantie nog over gaan buigen.

Jan Otter  
Algemeen- secretaris NVvN



Fotoreportage: Jaap van de Waerd



# Afdelingsnieuws

Actuele stand: 777 leden - 497 donateurs  
Inleveren kopij vóór 15 augustus 2007

## Afdeling Groningen/Drenthe

Voorzitter: Faber, B.C.W.M.  
Neulandstrasse 11  
D - 49824 Ringe Duitsland  
Tel: 0049 5943 999 414 / 06 5472 4035  
E-mail: bernardus.faber@ewetel.net  
Secretaris: J.E. Smit  
Oude Groningerweg 2  
9431 BC Westerbork  
Tel. 0593 331 610  
je.smit@hetnet.nl

## Afdeling Friesland

Voorzitter: B.F. van Harinxma thoe Slooten  
Groot Hoefijzerlaan 51  
2244 GE Wassenaar  
Tel. 070 514 4005 / 06 4612 0110  
f.harinxma@planet.nl  
Secretaris: Jong de, W.  
Buorren 59  
8493 LD Terhorne  
Tel.: 06 5310 4120  
wdjfar@hetnet.nl

## Afdeling Overijssel

Voorzitter: G.H.P. Hampsink  
Vivaldistraat 74  
7651 RH Tubbergen  
Tel. 0546 622 683 / 06 2504 7655  
ghampsink@home.nl  
Secretaris: A.A.M. Westendorp  
Fazantstraat 5  
7622 AL Borne  
Tel. 074 266 5095 / 06 4236 0886  
alwywestendorp@hotmail.com  
Secretaris: G.W. Kutterik  
Bolkhoeksweg 40  
7607 TL Almelo  
Tel. 0546 817 277 / 06 5105 6369  
Overdag: 06 1878 1017  
kutterik49@zonnet.nl

## Afdeling Gelderland

Voorzitter: B.C. Tamminga  
Drosselstrasse 5  
49843 Uelsen (Duitsland)  
Tel. 0049 5942 988 695  
bentamminga@hotmail.de  
Secretaris: J. Otter  
Groot Ginkelseweg 2  
6718 SL Ede  
Tel. 0318 619 371  
jan.otter@ede.nl  
Nieuw lid:  
Dhr. G.J.A. Oonk  
Winterswijk

## Afdeling Utrecht/t Gooi

Voorzitter: T.W.M. van der Horst  
Dwarsweg 67  
3959 AE Overberg  
Tel. 0343 481 315 / 06 5312 9711  
twmvdhorst@hetnet.nl  
Secretaris: E. Roffel  
Eikenlaan 2  
3941 GR Doorn  
Tel. 0343 416 025  
fam-roffel@uwnet.nl

## Afdeling Noord-Holland

Voorzitter: O. ten Napel  
Orchideelaan 125  
1171 MG Badhoevedorp  
Tel. 020 659 4207 / 06 5364 9268  
onno.napel@wanadoo.nl  
Secretaris: E. van den Brink  
Zuiderakerweg 122  
1069 MK Amsterdam  
Tel. 020 6109 402  
evdbrink@wanadoo.nl

## Afdeling Zuid-Holland

Voorzitter: J. Wansinck  
Voorweg 68B  
2431 AR Noorden

Tel. 0172 408 620  
wansinck48@zonnet.nl  
Secretaris: P. H. Korstanje  
Albert Cuypplein 1  
3141 GA Maassluis  
Tel. 010 591 0154 / 06 5066 2731  
kabako@kabelfoon.nl

## Afdeling Zeeland

Voorzitter: L. van der Weele  
Kraaijensteinweg 138  
4328 RD Burgh-Haamstede  
Tel. 0111 653 153 / 06 2245 2800  
leenc@zeelandnet.nl  
Secretaris: J.G.J. van der Hiele  
Koninginnelaan 43A  
4335 BA Middelburg  
Tel. 0118 640 673 / 06 5376 3628  
vdhiele@zeelandnet.nl

## Afdeling Brabant/Limburg

Voorzitter: A.J. Schakel  
Stevensweertweg 9  
6051 GP Maasbracht  
Tel. 0475 853 659  
ajschakel@home.nl  
Secretaris: A.J.G.P. Cuppens  
Berkenstraat 14  
6031 XB Nederweert  
Tel. 06 2264 5063 (na 17.00 u.)  
Fax: 0495 624 741  
aj.cuppens@kpnplanet.nl  
Nieuwe leden:  
Dhr. F.J.S. van der Lee  
Lithoijen  
Dhr. C.J. Pruijssen  
Waalwijk

## Geslaagde Game Fair 2007

**NATUURLIJK** waren wij als **NVvN** met onze stand aanwezig op de **Game Fair** te **Doorwerth**.

Ook al had het met de nieuwe organisatoren nogal wat voeten in de aarde voordat wij konden draaien. Maar de nieuwe folders waren klaar en zijn door velen met grote interesse afgenomen. Ik reken erop dat dit weer nieuwe donateurs gaat opleveren. Ik vond het een gezellige en drukke Fair met het kasteel op de achtergrond en mooi gelegen aan de voet van de loofbossen van Doorwerth. Een pracht plek voor ons om iets van doel en aanpak van het groene toezicht te laten zien. Maar dat geldt ook voor de Landschappen, natuurverenigingen, schilders, kledingzaken en alle andere commerciële standhouders. Door onze bijzondere boodschap en opvallende presentatie heb je altijd veel bekijks. Wij waren donderdag voorafgaande aan de Fair nog maar net aan het opbouwen of er kwamen al mensen vragen "Cees, heb je nog nieuwe spullen bij je?". Als ik erop terugkijk moet ik zeggen dat mijn vrouw en ik bijna vijf dagen hard hebben gewerkt aan de presentatie, maar ook veel reclame hebben kunnen maken. De Game Fair is een goed punt om je boodschap uit te dragen aan jagend – en vooral ook aan niet-jagend Nederland – en dat is waar wij voor staan.

Cees van Geel

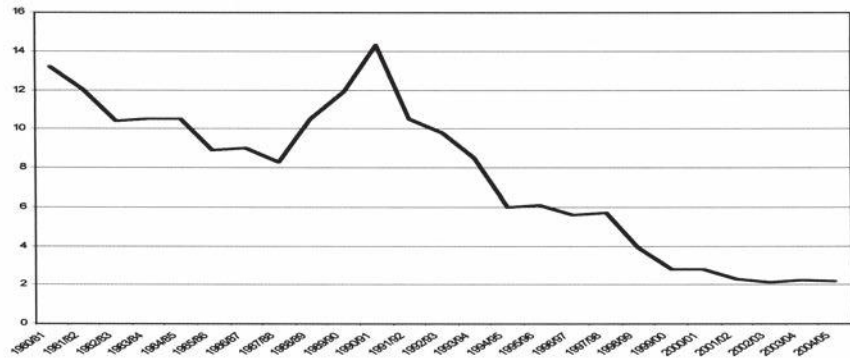
# Komt het nog goed met het konijn?

In maart zijn de eerste jonge konijnen uitgelopen. Ook de volwassen konijnen worden actiever, en menig beheerder hoopt dat de aantallen weer gaan toenemen. Sinds 1990 is het wilde konijn (*Oryctolagus cuniculus*) drastisch achteruitgegaan door een combinatie van epidemieën van de virusziekte RHD (Rabbit Haemorrhagic Disease) en veranderingen in de habitat. Inmiddels vindt er hier en daar weer een toename plaats, maar de verschillen zijn groot. Waarom treedt niet overal herstel op?

Inmiddels is het 16 jaar geleden dat de eerste uitbraak van RHD plaatsvond. RHD, in het Nederlands ook wel Viraal Hemorragisch Syndroom (VHS) genoemd, is een epidemische ziekte die zich vanuit tamme konijnen in Italië over heel Europa heeft verspreid. De eerste waarnemingen in Nederland zijn uit 1990, maar het heeft nog jaren geduurd voor de ziekte zich over heel Nederland had verspreid. Het is voor het konijn een dodelijke ziekte. Een konijn raakt besmet door direct of indirect contact. Besmetting door direct contact vindt plaats via de fecale-orale route. Indirecte overdracht gebeurt onder andere via gras, mensen of stekende insecten. Het dier sterft heel plots (binnen 48 uur) waarbij wat bloed uit de neus kan komen. Men ziet daarom geen zieke of vermagerde dieren rondlopen: het voorkomen van RHD in een terrein valt de waarnemer nauwelijks op. Het virus veroorzaakt inwendige bloedingen (hemorragie = bloeding). Zie voor een meer uitgebreide beschrijving het artikel in het Vakblad NBL van februari 2004.

Door RHD is tussen 1990 en 2003 de konijnenstand met bijna 90%

achteruitgegaan. Dat wordt goed geïllustreerd door de grafiek van het afschot (figuur 1): na de strenge winter van 1979 nam de stand weer toe, maar vanaf 1990 wordt het elk jaar minder. Deze achteruitgang baart zorgen vanwege de sleutelrol van het konijn in het ecosysteem; begrazing door konijnen draagt bij aan behoud van de vegetatiestructuur en biodiversiteit. Als het konijn verdwijnt, groeit de vegetatie dicht. Daarmee verdwijnt het biotoop voor dieren die open zand nodig hebben, zoals de zandhagedis en



de tapuit.  
1980/81

2004/05

TRENDS IN LANDELIJK AFSCHOT. BRON: WBE-DATABANK/KNJV.

## Stadsbewoner

Maar de achteruitgang treedt niet overal op. Terwijl het slecht gaat met de konijnen in het buitengebied melden waarnemers in stedelijke gebieden (Roermond, Amsterdam-Noord) en industrieterreinen (Maasvlakte) dat ze veel konijnen zien. Ook in deze populaties is grote sterfte door RHD opgetreden, dus daar kan het niet aan liggen. Wel betreft het altijd door mensen **intensief beheerde terreinen**. In stadsparken wordt frequent gemaaid en op industrieterreinen zijn vaak wel plekken waar het zand wordt omgewoeld, waarna er weer een pioniervegetatie is. Als er dan nog voldoende dekking in de buurt is, bijvoorbeeld dicht struikgewas, is het biotoop optimaal.

Het beeld is ook in natuurgebieden niet overal hetzelfde. Rob Bijlsma heeft op de Planken Wambuis (Veluwe) vele jaren konijnen geteld. Hij zag een neergaande trend sinds 1979, dus al lang voor het optreden van RHD. Bijlsma wijt dat aan de veranderingen in de vegetatie als gevolg van stikstofdepositie: de ondergroei in het bos gaat vooral bestaan uit bochtige sme. Daarbij komt dat de landbouwenclaves in het bos in natuurgebied zijn omgezet en minder goed voedsel bieden voor het konijn.

## Dieptepunt in 2003

Het lijkt alsof we het dieptepunt in 2003 gepasseerd zijn. Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) berichtte vorig jaar dat er in de duinen sinds 2003 weer een toename van de konijnaantallen optreedt. Met name in de Amsterdamse Waterleidingduinen (AWD) is de toename spectaculair. Dit bericht leidde vorig jaar tot een levendige discussie omdat in Drenthe en de Veluwe die toename niet werd gezien. Ontwikkelingen in dichtheden van de populaties zijn af te leiden uit telgegevens in het meetnet 'Dagactieve zoogdieren' (meetnet waarbij vogelaars naast broedvogels ook aantallen dagactieve zoogdieren tellen), een onderdeel van het NEM, het Nederlands Ecologisch Meetnet. Deze gegevens wijzen er op dat de laagste dichtheid (in dit geval die in 2003) de doorslaggevende factor is voor de herstelmogelijkheden van

populaties (zie figuur 2). Is het aantal te laag dan treedt geen herstel meer op. In 1990, toen RHD op het toneel verscheen, was de uitgangssituatie per regio verschillend. In het zuiden was de konijnendichtheid hoger dan in het noorden, en ook in de duinen waren de dichtheden hoog. De grafiek van de dichtheden sinds 1997 toont grote verschillen tussen aan de ene kant de vastelandsduinen en aan de andere kant de hoge zandgronden zuid (Brabant en Limburg) en de zandgronden in overig Nederland (Drenthe en de Veluwe). Kijken we naar 2003, het jaar dat de konijnenstand zijn dieptepunt bereikte, dan werden er toen in de vastelandsduinen nog steeds gemiddeld 19 konijnen per vierkante kilometer gezien, tegen minder dan 5 op de Zandgronden zuid (Brabant en Limburg) en Zandgronden noord (Veluwe en Drenthe). Maar waarom is dichtheid zo belangrijk? Daarvoor zijn drie verklaringen mogelijk.

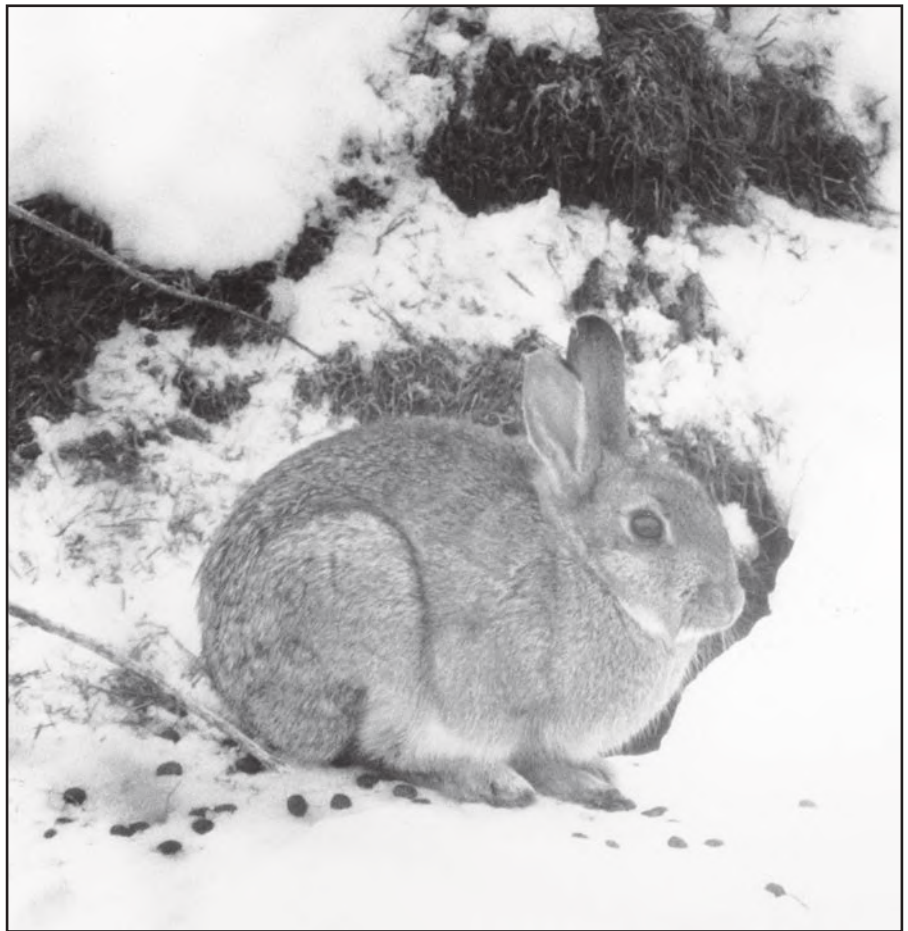
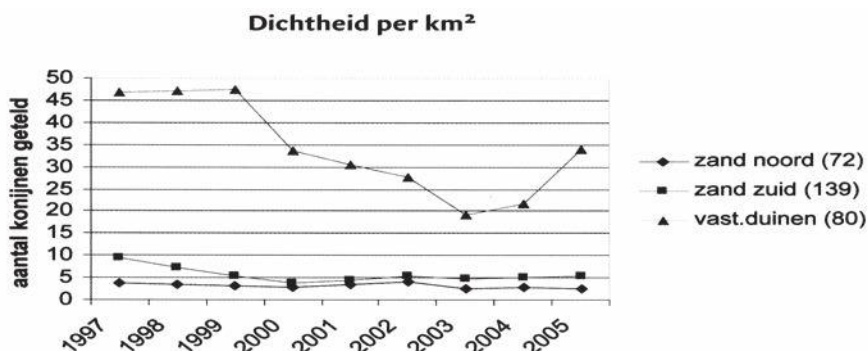


FOTO FRANS ROOSENDAL



TRENDS IN DICHTHEDEN OP DE ZANDGRONDEN.

BRON: NEM

### Verklaring 1. Habitatveranderingen

Konijnen hebben korte grazige vegetaties in een vroeg successiestadium nodig, en een zandige bodem voor hun gangen en holen. Wanneer er konijnen zijn, kunnen ze hun habitat voor zichzelf geschikt houden, in een **vroeg successiestadium**. Als er te weinig konijnen zijn, 'ontgroeit' de vegetatie de invloed van het konijn en wordt het habitat ongeschikt. Dat is één verklaring waarom toename van de aantallen na lage dichtheid zo moeilijk is:

het habitat is ongeschikt geworden. Die ongeschiktheid wordt nog versterkt doordat de holenstelsels inzakken. De achteruitgang in Planken Wambuis lijkt in gang gezet door habitatverandering door stikstofdepositie. Het effect wordt vergroot doordat minder konijnen ook minder grazen en graven, wat vervolgens samen met de stikstofdepositie leidt tot de habitatverandering.

### Verklaring 2. Immuniteit voor RHD

In veel gebieden in Nederland is de achteruitgang in gang gezet door de epidemieën van RHD vanaf 1990. Zou er inmiddels verschil zijn ontstaan in de werking van RHD in de duinen en in overig Nederland? RHD wordt vooral overgedragen door contact. In eerste instantie zijn populaties met een lage dichtheid in het voordeel, omdat de ziekte zich in zulke populaties moeilijk verspreidt. In gebieden met een hoge dichtheid aan konijnen verspreidt de ziekte zich snel en is de eerste mortaliteit groot. De dichtheid aan konijnen is ook bij het **ontwikkelen van immuniteit** van belang. In dichte populaties waar de ziekte door onderlinge overdracht steeds aanwezig blijft, wordt de immuniteit sneller overgedragen dan in populaties met een lage dichtheid. We weten niet hoe het in Nederland zit met RHD, maar het lijkt goed mogelijk dat immuniteit tegen RHD wordt opgebouwd in gebieden met een hoge dichtheid, zoals in de duinen en de populaties onder zeer goede omstandigheden in stedelijke gebieden. Populaties met een lage dichtheid zijn dan in het nadeel, omdat ze weinig immuniteit opbouwen en kwetsbaar blijven voor elke golf van de epidemie.

### Verklaring 3. Predatie

Ook predatie door de vos en verwilderde kat zou een factor kunnen zijn die een stabiele toestand bij lage dichtheden in stand houdt. Vanaf 1968 heeft de vos zijn areaal uitgebreid over laag Nederland, en is hij in aantal toegenomen op de zandgronden in het oosten. In het algemeen wordt aangenomen dat opportunistische roofdieren als de vos alleen het 'doomed surplus' pakken, de jonge dieren die een strenge winter toch niet overleefd zouden hebben. Maar als de stand van de prooidieren laag is kan de konijnenpopulatie in een 'predator pit' terecht komen, een lage dichtheid die door de roofdieren laag wordt gehouden. Dit is beschreven voor konijnen in Australië die door droogte werden gedecimeerd. In een gebied waar vossen en verwilderde katten werden bejaagd konden ze weer hoge aantallen bereiken, terwijl de aantallen in het aangrenzende gebied zonder bejaging van de roofdieren onverminderd laag bleven. Zoiets zou bij ons ook het geval kunnen zijn: dat de konijnenstand door RHD laag is geworden, en door roofdieren laag wordt gehouden.

Draagt de lage predatiedruk bij aan het herstel van konijnen in de groene stedelijke omgeving en industriegebieden? Daar is geen eenduidig antwoord op. Op industrierreinen wordt weliswaar de stand van vos en verwilderde kat laag gehouden door professionele faunabeheerders, maar in stadspark en dorp gaat dat waarschijnlijk niet op. Daar komen juist veel roofvogels en huiskatten voor. Kennelijk is het habitat in stadsparken zo gunstig dat vos en kat het herstel van het konijn niet kunnen tegenhouden.

**Zo werken habitatverslechtering, RHD en predatie samen om het konijn er onder te houden.** Door de lage dichtheden en de voortschrijdende vegetatiesuccessie zijn veel plaatsen ongeschikt geworden voor konijnen, terwijl de populatiedichtheid er te ver is weggezaakt om herstel op eigen kracht mogelijk te maken. Een bijkomende complicatie is het weer optreden van de virusziekte myxomatose. Als myxomatose samen met de konijnen is verdwenen is de immuniteit niet onderhouden. Er nieuwe infectie kan dan opeens meer slachtoffers maken dan in de jaren tachtig, toen konijnen een hogere immuniteit hadden, maar deze immuniteit is waarschijnlijk een tijdelijk verschijnsel.

### Toekomst

Kan de vegetatie op de Nederlandse zandgronden weer geschikt worden voor het konijn?

Niet overal. Bijlsma verwacht dat de verandering in de ondergroei van bossen heel hardnekkig en mogelijk onomkeerbaar is. Het is aan de beheerders of ze in die situaties alles uit de kast willen halen om de drempel over te komen, of kiezen voor een andere doelstelling voor hun terrein. Alles uit de kast halen wil zeggen zorgen voor voldoende korte, goed verteerbare vegetatie, geschikte plekken voor het graven van holen en voor voldoende (kunst)holen en misschien ook het uitzetten van konijnen om de aantallen over de drempel te helpen.

*Dr. J.M. Drees is gastmedewerker bij de afdeling Conservation and Community Ecology van de Rijksuniversiteit Groningen, [marijke.drees@kpnplanet.nl](mailto:marijke.drees@kpnplanet.nl). Meer info over dit onderwerp: [www.marijkedrees.nl](http://www.marijkedrees.nl).*

Marijke Drees

Bron: VAKBLADNatuurBosLandschap





# TEKENVRIJ MET HAGOPUR ZECKEN-FREY®



## ZECKEN-FREY®

is hét nieuwe afweermiddel tegen teken en veel andere lastige insecten.

Driehonderd doseringen in een handige en kleine spuitbus. Omdat het geen insecticiden bevat is

ZECKEN-FREY® ook heel geschikt voor kinderen en (jacht-)honden.

ZECKEN-FREY® verstoort met zijn milde, frisse geur uw jacht niet. Werkt 4-8 uur.

**SLECHTS 8,95**



Verkrijgbaar bij de importeur van  
HAGOPUR® ZECKEN FREY®  
voor Nederland en België  
HEMKER & BEKKING B.V.

**HEMKER**



**BEKKING**

*de winkel voor de buitenmens*

**TWELLO** Nijverheidsstraat 5 7391 ZT

**BEEK en DONK** Brouwersstr. 25-a 5741 CL

**LEIMUIDEN** Tuinderij 15-a 2451 GG

**LEEK** De Schelp 17 9351 NV

dinsdag t/m vrijdag 10.00 - 18.00, zaterdag 10.00 - 17.00 **GRATIS PARKEREN**

**TEL.** 0571 276552

**TEL.** 0492 553460

**TEL.** 0172 506593

**TEL.** 0594 514291

**KIJK OOK EENS OP WWW.HEMKER-BEKKING.NL**

## Jaarverslag

# Faunafonds 2006

Persbericht | 02-05-2007

**De schade door overwinterende ganzen en smienten is in 2006 opvallend gedaald. De schade van zangvogels aan fruit is in 2006 bijna verdubbeld. Dit zijn enkele opvallende feiten uit het jaarverslag 2006 dat het Faunafonds vandaag heeft uitgebracht.**

Uit het jaarverslag blijkt dat de schade door overwinterende ganzen en smienten een opvallende daling vertoont (2006: 2,5 miljoen euro, 2005: 3,3 miljoen euro). De oorzaak daarvoor moet worden gezocht in het afsluiten van opvangovereenkomsten voor deze diersoorten in door de provincies aangewezen foerageergebieden. Bedroeg de schade door zangvogels in fruit in 2005 nog 306.000 euro, in 2006 heeft het Faunafonds ruim 594.000 euro aan tegemoetkomingen aan schade in fruit uitgekeerd. Voor het bestuur van het Faunafonds was de toename van de schade die zangvogels in 2005 ook al aan fruit veroorzaakten, aanleiding daar in 2006 onderzoek naar te laten verrichten. Uit dat onderzoek blijkt ondermeer dat peren veel kwetsbaarder zijn dan appels en dat in de buitenste rijen van de boomgaard de meeste schade wordt aangericht. Het bestuur zal dit onderzoek in 2007 voortzetten. Omdat het aantal edelherten lokaal sterk is gestegen, is ook de schade door die diersoort plaatselijk op de Veluwe sterk toegenomen. Het bestuur heeft in 2006 in totaal voor 5.325.000 euro aan tegemoetkomingen in de schade door beschermde diersoorten uitbetaald (2005: 7.728.000 euro, waarvan 2.309.000 euro voor schade door veldmuizen). Naast het toekennen van een tegemoetkoming in de schade is onderzoek naar het voorkomen en beperken van schade een andere belangrijke taak van het Faunafonds. In 2006 is een aantal onderzoeken afgerond en enkele nieuwe onderzoeken gestart. In totaal heeft het Faunafonds in 2006 bijna 835.000 euro in onderzoek geïnvesteerd.

Tenslotte vermeldt het jaarverslag dat met 459 grondgebruikers opnieuw voor een periode van vijf jaar een dassengedooftovereenkomst is afgesloten. Het jaarverslag 2006 van het Faunafonds kan worden opgevraagd bij het secretariaat van het Faunafonds, Postbus 888, 3300 AW Dordrecht en is tevens in te zien op de website van het Faunafonds.

[www.faunafonds.nl](http://www.faunafonds.nl)

# Serie: Verboden middelen

## | Een mysterie ?

Het is zeker al weer 15 jaar geleden dat ik met mijn handen in het haar stond vanwege een heel speciaal geval.

Wat was er namelijk gebeurd? Op een bepaalde plek in mijn veld, hoorde ik regelmatig schieten. Dan weer een lichtere knal, gevolgd door een zwaardere. Soms ook wel eens drie zware of drie lichte achterelkaar. Ik vond het een wonderlijke waarneming en was die kant al vaak op geweest, maar had niks kunnen ontdekken. En dat zat deze wildschut natuurlijk niet lekker!

Maar zoals zo vaak komt de oplossing altijd onverwacht. Ik was namelijk in dat deel van het veld een nazoek op reewild aan het doen met mijn zweethond, toen ik bij toeval bij een doos uitkwam waar nogal wat kogelgaatjes in zaten. Volgens mij punt 22 en ook iets grotere inslagen. Ik besloot de doos te laten staan, door te gaan met de nazoek en gelukkig vond ik de bok een 150 meter verderop. Nadat ik de reebok thuis ontweid en opgehangen had, belde ik de schutter die natuurlijk zielsgelukkig was.

### Onverrichter zake

Terwijl ik 's morgens aan de koffie zat, gingen mijn gedachten toch weer richting "doos met gaatjes". Het bleef me bezighouden en ik ging nog eens terug naar de plek des onheils. Bij of rondom de doos kon ik absoluut niks vinden. De locatie was een hol lariksbosje, gelegen tegen een dicht vak douglas. Ook de stroken aan weerskanten van de paden zocht ik af, maar ook daar werd niets gevonden. Ik ging onverrichter zake weer naar huis en bleef met een onoplosbaar mysterie zitten.

Natuurlijk zat me dat niet lekker. Het was vakantietijd, de blinddazen staken je lek en ik realiseerde mij dat ik de laatste veertien dagen geen schoten meer had gehoord. Dus maar verder afwachten en de zaak in de gaten blijven houden.

Een week later zat ik met een gast op de hoogzit, toen ik om zeven uur een schot hoorde van een licht kaliber, nog één en nog één en ..... uit de mij bekende hoek! Hoe nu te handelen? De jachtgast was hier volledig onbekend, moest op mijn aanwijzing tot afschot komen en ik kon de man daarom niet alleen laten. Een kwartier later weer een schot, maar dat klonk toch anders. En toen weer één! Dit was natuurlijk om gek van te worden.....!

### Hebbes!

De volgende morgen bij goed licht was ik ter plekke. Ik liep het holle bosje door omdat ik niet op de paden wou komen, en ja hoor, een andere doos met aan de ene kant kleine en aan de andere kant inslagen met grotere gaatjes tussen het uitschot van de kleinere. Mijn gedachten gingen onmiddellijk uit van twee buksen en schoten vanuit twee kanten. Ik zocht voorzichtig het pad af zonder dat iemand me kon speuren. Hebbes; ik vond 3 hulzen! Twee van een punt 22 en één van 9 mm; twee buksen dus en ..... twee clandestiene wapens om op te posten.

Na drie avonden wachten hoorde ik op een zaterdagavond om vijftien minuten over zeven een autoportier dichtslaan. Er kwam in mijn richting een jongeman aanlopen met een buks in zijn hand en schuw om zich heen kijkend. Hij voelde in zijn broekzak, haalde er een patroon uit

en laadde. Ik dacht "daar komt de klap", maar niks hoor. Uit zijn jaszak haalde hij weer een patroon en ook die ging in het wapen. Even richten en "bons, bons".

### Prachtstuk

Om een lang verhaal kort te maken; voordat hij de demonstratie kon herhalen was ik bij hem en was hij de mijne. Mijn probleem was opgelost, de man zo wit als een laken en ik had in mijn handen een zelfgemaakte dubbelloopsboks met cal. .22 en 9 mm. buks met getrokken loop. Compleet met een zelfgemaakte kolf eraan. Het is inmiddels een van de mooiste stukken van mijn verzameling. Tijdens het verhoor bleek dit een oud stropersboksje van zijn vader te zijn dat boven water gekomen was en natuurlijk uitgeprobeerd moest worden. Het bloed kroop waar het niet gaan kon, maar mijn mysterie was opgelost.

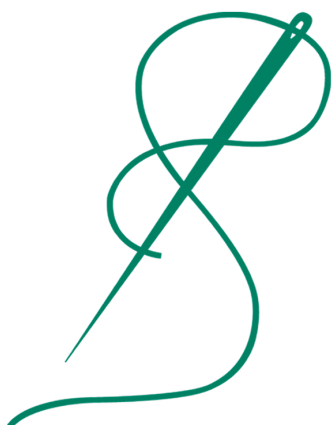
Cees van Geel



# Groene 'turbotaal'



B.B.L.	Bureau Beheer Landbouwgronden
B.O.A.	Buitengewoon Opsporingsambtenaar
C.B.	Commissie Buitenplaatsen
C.D.G.	Commissie van deskundigen grondwaterwet
C.G.B.	Communicatieproject Geïntegreerd Bosbeheer
C.L.	Commissie Landgoederen
D.L.V.	Dienst Landbouw Voorlichting
D.R.	Dienst Regelingen
E.G.M.	Effect Gerichte Maatregelen
E.H.S.	Ecologische Hoofdstructuur
E.V.V.	Ecologische Verkenning Veluwe
ErBo	Erkenningsregeling Bosaannemers
FB.B.	Functiebeloning Bos
FB.P.	Fauna Beheerplan
FS.C.	Forest Stewardship Council
F.V.L.G	Fonds Vernieuwing Landelijk Gebied
Gebeve	Gebiedgerichte bestrijding Verdroging
G.I.S.	Geografisch Informatie Systeem
F.P.G.	Federatie Particulier Grondbezit
I.P.B.	Intentieprogramma Bodemschermingsgebieden
I.P.O.	Inter Provinciaal Overleg
K.I.S. Bos	Communicatieproject Kennis- en Informatie Systeem Bos
K.N.H.M.	Koninklijke Nederlandse Heide Maatschappij
L.B.O.	Landelijk Bosgroep Overleg
L.E.I.	Landelijk Economisch Instituut
L.K.C.	Vereniging van Gastvrij Nederlandse Landgoederen en Kastelen LKC
L.N.V.	Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Laser	Landelijke Service bij Regelingen
M.I.P.	Milieu Inspectie-plan
N.V.B.E./S.O.	Nederlandse Vereniging van Boseigenaren, Sectie Overheid
N.V.L.E.	Nederlandse Vereniging van Landgoedeigenaren
N.V.R.	Nederlandse Vereniging van Rentmeesters
N.V.v.N.	Nederlandse Vereniging van Natuurtoezicht
O.B.N.	Overlevingsplan bos en natuur
P.B.	Programma beheer
PE.FC.	Programme for the Endorsement of Forest Certification
P.H.B.	Stichting tot behoud van Particuliere Historische Buitenplaatsen
P.O.P.	Plattelands Ontwikkelingsplan
P.Q.	Permanent Quadrant
P.U.P.	Provinciaal Uitvoeringsprogramma
R.B.O.N.	Regeling Beheersovereenkomst en Natuurontwikkeling
R.D.M.Z.	Rijksdienst Monumentenzorg
ReGiWa	Bijdrageregeling Regionaal Waterbeheer
S.B.	Subsidieregeling Belvedere
S.B.L.	Stichting Bosuitbreiding op Landbouwgronden
S.B.N.L.	Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied
S.E.O.	Stichting voor Economisch Onderzoek
S.G.B.	Regeling Subsiëring Gebiedsgericht Beleid
S.K.	Stichting Keurhout
S.N.	Subsidieregeling Natuurbeheer
S.N.M.	Stichting Natuur en Milieu
S.P.E.	Stichting Steunfonds Particulier Erfgoed
T.R.P.N.	Tijdelijke Regeling Particulier Natuurbeheer
Vewin	Vereniging voor Waterbedrijven in Nederland
V.O.F.F.	Vereniging Onderzoek Flora en Fauna
W.B.R.	Wet Beheer Rijkswaterstaatswerken



UNIFORMKLEERMAKERIJ  
*M.A. van Heesch*

Beeklaan 110, 5032 AH Tilburg

Tel.: 0031 (0)13 4675175

Fax: 0031 (0)13 4675948

Nieuwstraat 51a, 5126 CB Gilze

Tel.: 0031 (0)161 453577

bgg: 06 53730391

[www.vanheesch.nl](http://www.vanheesch.nl)

e-mail: [info@vanheesch.nl](mailto:info@vanheesch.nl)

[www.vanheesch.nl](http://www.vanheesch.nl)

meer dan het kijken waard!

*maatwerk, kwaliteit, snelle levering,  
scherpe prijzen, goede after sales*

**ZOMERAANBIEDING !**

**polo shirt groen**

**voor**

**€ 14,95**

*inclusief transfer borstlogo opzichter*